

advies leefomgeving huismus

Project Harley te Breda

Tekst en samenstelling	E.W.A. Michels
In opdracht van	Alwel
Naam opdrachtgever	Dhr. J. Vos
Datum	02-06-2023
Aantal pagina's	

AANLEIDING

Alwel is voornemens om panden aan Stationslaan 109/111 & 121/123 en Van Musschenbroekstraat 1t/m 9 te slopen en ter plaatse nieuwbouw te realiseren.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om, voordat een ingreep plaatsvindt, onderzoek te doen naar het eventueel voorkomen van beschermde flora en fauna.

Uit een onderzoek van Ecodat bv (*Michels, E.W.A., 2019, Alwel, Stationslaan en Musschenbroekstraat te Breda. Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport 2019_130103-04_01, Ecodat BV ecologisch adviesbureau, Etten-Leur*) is gebleken dat in deze slopen panden de volgende door de Wet natuurbescherming beschermde natuurwaarden aanwezig zijn:

- Huismussen: in het pand Van Musschenbroekstraat nr. 9 (in het bezit van Alwel) werden nesten, dan wel huismussen met nestindicerend gedrag, aangetroffen.

In het activiteitenplan project Stationslaan Breda is het volgende opgenomen t.a.v. de permanente mitigatie:

De werkzaamheden zullen zorgen voor het wegvallen van 1 nestlocatie. Om dit nest te compenseren zal óf vogelschroot ter hoogte van de vierde pannenrij aangebracht worden óf zullen er twee nieuwe nestkasten opgehangen worden.

Het broeden onder het dak kan wederom voorzien worden middels het plaatsen van vogelschroot ter hoogte van de vierde pannenrij. Op de twee of derde pannenrij zullen ventilatiepannen (om de twee meter) voorzien moeten worden om afdoende ventilatie te garanderen.

Een andere mogelijkheid (ter mitigatie van de nestplaats) is door 1 woning te voorzien van nestkasten van het type NK MU 06 Nestkast Mus van Vivara pro (of gelijkwaardig). Deze nestkasten zijn gemaakt van houtbeton en hebben een lange levensduur. In totaal worden er dan 2 nestkasten aangebracht wat een ruime invulling is ten aanzien van de mitigatieplicht. Voor het ophangen van de nestkasten gelden de volgende voorwaarden:

1. per woning twee stuks op de noordgevel
2. plaatsing direct onder de dakgoot (dan wel op deze hoogte elders aan het gebouw), zodat de kasten hoog genoeg zitten
3. niet direct boven een raam om overlast door uitwerpselen te voorkomen

De gekozen mitigatie heeft de volgende voordelen:

1. het levert een ruime voorraad nestgelegenheid op wat invulling geeft aan het belang 'bescherming van flora en fauna'
2. de ruime voorraad aan nestgelegenheid maakt het veel eenvoudiger voor de dieren om een geschikte vervangende nestplek te vinden

OMGEVING

Het project Harley zal gesitueerd worden langs de Stationslaan Breda. In het oosten loopt de Van Musschenbroekstraat. In deze straat staan diverse bomen die voorzien zijn van een boomspiegel. Ook de bomen in het noorden zijn op diverse plaatsen voorzien van een boomspiegel. Boomspiegels zijn van belang voor huismussen om een zandbad te kunnen nemen en zodoende hun parasieten eruit te wassen. Ook in de oude situatie was hiervan sprake en dit zal zo gehandhaafd blijven. Tijdens het onderzoek is er slechts 1 nest gevonden (binnen het projectgebied). Omdat huismussen koloniebroeders zijn, is de verwachting dan ook dat de rest van de kolonie elders broedt. De wijde omgeving zal zorgdragen voor de benodigde voorwaarden om de gezonde staat van instandhouding van de huismus te garanderen. Hetgeen niet zegt dat Alwel zich niet verantwoordelijk voelt om ervoor te zorgen dat, na de herinrichting, er aan zoveel mogelijk voorwaarden voor huismussen om een gezonde leefomgeving te hebben, wordt voldaan.

figuur 01: in rood aangegeven het projectgebied en met blauwe stippen aangegeven de tijdelijk huismusvoorzieningen.

HUISMUS

VERBLIJVEN

De huismus is een soort die onder de dakpannen of in holtes in gebouwen broedt. Aangezien het hier om woonhuizen met dakpannen gaat, kunnen er voorzieningen tussen de dakpannen en het dakbeschot gerealiseerd worden. Indien er sprake is van het toepassen van vogelschroot, dient deze pas op de derde rij geplaatst te worden. Dit geeft de huismussen de mogelijkheid om onder de eerste twee rijen te broeden. De dakdelen die op de zon gericht zijn (zuidelijke projectie) worden tijdens de daguren dermate heet dat de jongen verdrogen en sterven. De voorkeur ligt dus op dakdelen die op het oosten en noorden gericht zijn. Als de daken een dikke isolatiepakket hebben, worden de nesten te warm en zal er uitgeweken moeten worden naar andere oplossingen.

Een andere mogelijkheid is het inbouwen van neststenen. Deze dienen niet in de volle zon ingebouwd te worden. Derhalve adviseren we om ze aan de noord of oostzijde in te bouwen. De neststenen dienen op een hoogte van minimaal 4 meter ingemetseld te worden. Er moet een minimale tussenruimte tussen de kasten zijn van ca. 75 cm.

- Inbouwsteen: <https://unitura.nl/product/hmp2-inbouw-huismuskast/>

Naast het inbouwen van nestkasten bestaat ook nog de mogelijkheid om nestvoorzieningen op te nemen in de gootbetimmering. Omdat deze voorziening ook mogelijkheden geeft voor gierzwaluwen en vleermuizen zullen we hier in een aparte alinea nader uitleg geven.

LEEFOMGEVING

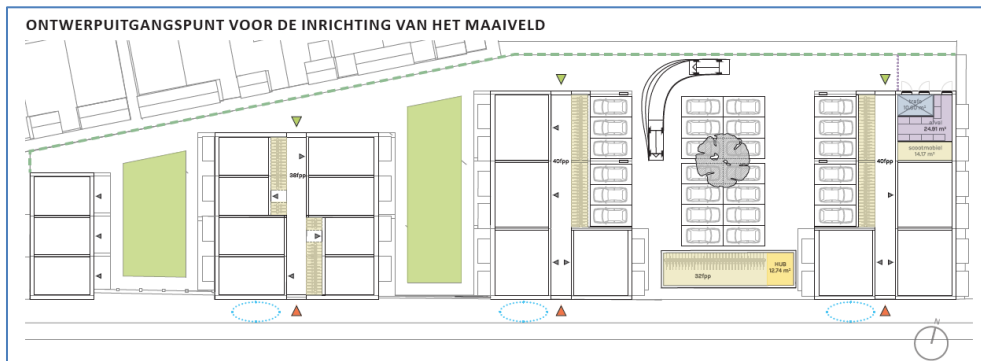
Naast het aanbieden van nestruimte, is een geschikte leefomgeving ook van belang. Een nest kan alleen dan succesvol functioneren als zodanig, als er voldoende habitat van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen voortplanten. Het hele proces van eieren leggen tot en met het opgroeien van de jongen moet er plaats kunnen vinden. Deze bestaat uit:

- Voldoende voedsel: groene heesters en bomen die eiwitrijk voedsel leveren (larven, rupsen, insecten)
- Schuilgelegenheden: (doornige) heesters, begroeide schuttingen/gevels met bv klimop
- Collectieve slaapplekken: hagen, heesters, begroeide schuttingen/gevels met bv klimop
- Droge, zandige plekken voor het nemen van een zandbad
- Water om te drinken en water om in te baden (jaarrond)

NIEUWE SITUATIE

Ten tijden van dit schrijven is er nog sprake van een ontwerpfase. Hiermee is er dus nog niet duidelijk wat het definitieve ontwerp voor de woningen zal zijn en hiermee welke oplossing er voor permanente huismusverblijven gekozen zal worden.

De uitgangssituatie voor de nieuwbouw is hieronder weergegeven.

Figuur 02: ontwerpuitgangspunt voor de nieuwbouw

Figuur 03: ontwerpuitgangspunt voor de nieuwbouw

In figuur 02 & 03 is aangegeven waar de aanvullende voorzieningen voor de huismus getroffen zouden kunnen worden;

- Een haag, figuur 02: middels de groene stippellijn aangeduid, die zorgt de mogelijkheid om te socialiseren, die dient als bron voor insecten (voedsel) en kan dienen als schuilplaats.
- Boomspiegels, figuur 02: middels de blauwe ovals aangeduid, figuur 03 waar de bomen zijn aangeduid, die zorgen dat de huismussen kunnen 'badderen'.
- Extensief beheerde groenstroken, figuur 02 & 03: middels de groene vlakken aangeduid, die tevens dienstdoen als wadi, die beplant zullen worden met grassen en zaaddragende kruiden.
- Voor de parkeergelegenheden zal in gekozen worden voor grasbetonstenen. Deze zijn waterdoorlatend en kennen de mogelijkheid aan grassen en kruidachtige om tussen de openingen te groeien.

Middels de uitgangspunten, die naar de architectenbureaus als uitgangspunt gestuurd zullen worden, is aan de meeste voorwaarden voor een gezonde leefomgeving voor huismussen voldaan. Hiermee is het gebied gelijkwaardig, dan wel beter geschikt voor huismus, als in de situatie voor de sloop. Alwel zal er op toezien dat deze uitgangspunten ook in het definitieve ontwerp geborgd zullen zijn.